

В И С Н О В О К

до проекту Закону про внесення змін до деяких законів України щодо створення та ведення реєстру осіб, платіжні операції яких потребують посиленого контролю

(реєстр. № 14161 від 27.10.2025)

Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації на своєму засіданні 16 грудня 2025 року (Протокол № 161) розглянув проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо створення та ведення реєстру осіб, платіжні операції яких потребують посиленого контролю (реєстр. № 14161 від 27.10.2025), поданий народним депутатом України Железняком Я. І. та іншими народними депутатами України.

Законопроект розроблено з метою створення правового механізму для накопичення та обміну інформацією про осіб, платіжні операції яких потребують посиленого контролю, її збереження та доступу до неї надавачів платіжних послуг з метою запобігання діяльності, яка не відповідає вимогам законодавства України.

В межах предметів відання Комітету щодо запропонованих законодавчих змін зазначаємо наступне.

Міністерство цифрової трансформації України у своєму висновку висловило, зокрема, такі зауваження та пропозиції.

В запропонованому розробниками проекті Закону передбачається запровадження ведення та адміністрування Реєстру осіб, платіжні операції яких потребують посиленого контролю.

Підпунктом 4 частини третьої проекту Закону пропонується доповнити Закон України «Про платіжні послуги» новими статтями щодо ведення та адміністрування Реєстру осіб, платіжні операції яких потребують посиленого контролю.

Слід зазначити, що правові, організаційні і фінансові засади створення та функціонування публічних електронних реєстрів з метою захисту прав та інтересів фізичних та юридичних осіб під час створення, зберігання, оброблення та використання інформації у публічних електронних реєстрах встановлює Закон України «Про публічні електронні реєстри», який набрав чинності 01.01.2022 (далі – Закон).

Частиною другою статті 3 Закону передбачено, що ведення усіх реєстрів, за допомогою яких органи державної влади, органи місцевого самоврядування, саморегульвні організації, юридичні особи публічного права, їх посадові особи, інші уповноважені законом особи здійснюють збирання, оброблення та поширення офіційної інформації про передбачені цим Законом та іншими законами об'єкти реєстрів, здійснюється в електронному вигляді відповідно до вимог цього Закону, законів або інших актів законодавства, згідно з якими вони створені, та є публічними електронними реєстрами.

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 2 Закону публічний електронний реєстр (реєстр, кадастр, реєстр тощо) (далі – реєстр) – інформаційно-комунікаційна система, що забезпечує збирання, накопичення, захист, облік, відображення, оброблення реєстрових даних та надання реєстрової інформації.

З огляду на зазначене, проект Закону потребує доопрацювання в частині визначення Реєстру осіб, платіжні операції яких потребують посиленого контролю відповідно до норм Закону.

Водночас, відповідно до частини третьої статті 4 Закону виключно законом або іншим актом законодавства, згідно з яким створений реєстр, визначаються відомості, зазначені у частині другій статті 26 цього Закону (крім випадків, визначених статтями 40 і 41 цього Закону).

Так, згідно із частиною другою статті 26 Закону базовий реєстр створюється згідно із законом, в якому зазначаються:

- призначення реєстру;
- вимоги до створювачів;
- джерела інформації відповідного реєстру;
- спосіб (процес) створення створювачем інформації про об'єкт реєстру, у тому числі з використанням прикладних програмних інтерфейсів реєстрів;
- строки внесення до реєстру інформації про об'єкти реєстру;
- види та матеріальні форми документів, що створюються під час ведення реєстру, та спосіб їх обліку у складі такого реєстру;
- фінансові джерела створення програмно-технічних засобів реєстру та право власності на них;
- вимоги до ведення та адміністрування реєстру;
- вимоги до інтеграції з Системою електронної взаємодії;
- джерела фінансового забезпечення функціонування реєстру;
- форми і порядок оприлюднення та отримання реєстрової інформації, права та обов'язки користувачів;
- перелік послуг реєстру та розмір плати за їх надання;
- вимоги до системи управління ризиками та інформування суб'єктів інформаційної взаємодії і правоволодільців про порушення цілісності реєстрової інформації, її несанкціонованої обробки;
- порядок обов'язкового інформування правоволодільця про запити будь-яких осіб щодо інформації про нього та належні йому майно, майнові, правові

та інші спеціальні статуси, а також про збирання, оброблення, внесення такої інформації до відповідних реєстрів, її зміну та видалення;

дата початку функціонування реєстру.

Враховуючи зазначене, проект Закону потребує доопрацювання в частині унормування питань щодо створення та ведення Реєстру осіб, платіжні операції яких потребують посиленого контролю з урахуванням частини другої статті 26 Закону.

Додатково слід зазначити, що прийняття проекту Закону потребуватиме додаткового фінансування та матиме вплив на бюджет.

У пункті 3 частини сьомої запропонованої проектом Закону статті 79¹ Закону України «Про платіжні послуги», використано термін «в засобах дистанційної комунікації», який не відповідає термінології, визначеній Законом України «Про електронні комунікації» (далі – Закон 1).

Закон 1 визначає правові та організаційні основи державної політики у сфері електронних комунікацій та радіочастотного спектра, а також права, обов'язки та відповідальність суб'єктів відповідних правовідносин визначаються спеціальними нормами, у тому числі шляхом уніфікації понятійного апарату. Зокрема, відповідно до пунктів 25, 28, 130 частини першої статті 2 Закону 1, актуальним є використання термінів «електронна комунікація», «електронна комунікаційна мережа» та «технічні засоби електронних комунікацій».

Закон 1 не містить поняття «засоби дистанційної комунікації», що свідчить про його відсутність у сучасному правовому полі та створює термінологічну невизначеність. Відповідно до принципів правотворчості та вимог до якості нормативного регулювання, термінологія у законодавчих актах має бути приведена у відповідність до чинного спеціального законодавства, у даному випадку – шляхом заміни формулювання «в засобах дистанційної комунікації» на «за допомогою електронних комунікацій».

Народні депутати України – члени Комітету при обговоренні законопроекту зазначили, що він покликаний, зокрема, встановити правові засади для створення Національним банком України Реєстру, як інструменту для зменшення випадків використання зловмисниками платіжної інфраструктури у діяльності, що не відповідає вимогам законодавства, разом з тим вищезазначені зауваження та пропозиції потребують відповідного опрацювання та врахування.

Враховуючи зазначене, за результатами обговорення Комітет ухвалив:

1. Рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики врахувати висловлені зауваження та пропозиції під час підготовки та розгляду проекту Закону про внесення змін до деяких законів України щодо створення та ведення реєстру осіб, платіжні операції яких потребують посиленого контролю (реєстр. № 14161 від 27.10.2025), поданого

народним депутатом України Железняком Я. І. та іншими народними депутатами України.

2. Направити Висновок про розгляд зазначеного законопроекту до Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики.

Голова Комітету



М. КРЯЧКО

